

PÄRNU UUDISED

Telesaat: Pärnu, Kalevi (end. Rõdli) tä 39, tel. 19 ja 3-25.
Tallinn: Pärnu, Kalevi tä. 27, tel. 5-86.
Vastutav toimetaja: August Mord.
Väljaandja: K.-A. „Uus Eesti“.

Kuulutuste hinnad:
kuulutuste küljel 5 ant., eelkõl-
jel 10 ant. ja tekst 12 ant. mm.

Tellimishinnad:
1 kuud Kr. 1.—
3 kuud . 2.75
6 kuud . 5.40

Koos „Uus Eesti“ga:
1 kuud Kr. 2.—
3 kuud . 5.40
6 kuud . 11.—

Nr. 94.

Laupäeval, 27. aprillil 1940. a.

III aastakäik

Salgapallihooaeg amatöörile tolmupäeval, 1. mail

Rolmap. 1. mail amatöörile Pärnu salgapallihooaeg. Ammatöörile korraldab „Ralew“, kes selleks päevaks on omaile külla kutsunud Wiljandi „Tulewiku“ salgapallimeeskonda. Hooaja avamine toimub jällegi väliskülalistega, nagu see waremas teigi aastatel kombets saanud.

Mai vastumõtt „Endlas“ P. Pinna ja M. Wainoga

Esineb ka „Wanemuise“
ballettiin J. Saarik

Pärnu politseipere poolt teatatakse, et 30. apr. õhtul „Endlas“ korraldatud mai vastumõtt toetab tujuneda heatujulistele ärastemisele üle tavalise. Sest kui juba külaliste meeleolu eest hoolitsemas on selles huumori raskustelejades nagu ajakohaselt mõis iseloomustada „Estonia“ tuntud lausurust Paul Pinna ja M. Wainoga, siis waewalt pääseb igawus minnerima mõit torpedeerima piduõõdraate head tujut. Wiimast toetab weelgi tõsta see offioiu, et nihäsi Pinna kui Waino on lubanud Pärnu seadupuhu esineda täiesti uue ja ajakohase repertuaariga.

Esialgs nimetotud jõududele esineb maiõhtul Sarti „Wanemuise“ ballettiin prl. Frieda Saarik, kes oma kodu tinas on omal alal kujunenud waja-paistwamatš jõutš.

Pee korraldajad ei „tallita“ oma külalistele lord ka loteril ega muude sääraste „rahonormistega“, mispärast mõidatse segamatult nautida (ain) eeskawa ja (hille) . . . muud tujutõuawat.

Meeskoori lewadkontsert

Pärnu Helikunsti Seltsi meeskoor korraldab erakorralise lewadkontserdi teispäeval, 7. mail laste gümnaasiumi aulas. Rawa on rohkest uust helinbeid, neist mitmed solistide laastegeusufel. Mainitud kontsert on loorile wiimoseks lõppewal hooajal Pärnu. Kontserdi pääsmete eelmisel toimub loorilistmete laudu.

Soodsate hindadega ostate

kodu- ja välismaa **jalgrattaid** ja nende osi.

Elektri ja **jahitarbeid** ning **laskemoona**.

Raadioaanoole ja **akusid** ning **taskulambipatareisid**.

Reisu- ja käsikohvreid. **Keelpille** ning nende osi ja keeli.

F-a E. Kold Pärnus, Tallinna mnt. 3.
(End. M. Udikas'e ruumes).

Muuseumi ruumid laiendamisele

Pärnu Arheoloogia Seltsi aastapeatoosolekult
Uusi inimesi juhatusse, 51 uut liiget seltsi

Pärnu Arheoloogia Selts pidas neljapäeval, 25. apr. Pärnu Eesti Rootsi Seltsi saalis oma korralise aastapeatoosoleku, millest oia wõttis üle 20 liitme. Koosoleku awas seltsi esimees Ed. Bliebernichi, kes waliti ka koosoleku juhatajaks. E. Bliebernichi selgitas seltsi praegust olukorda ja ütles, et taltslaste ümberasumistega uuele kodumaale on enamat seltsi liikmeid ja juhatusliikmeid Eesti lahtunud ja seltsi eduta tegewuse jätkamiseks tuleb uusi inimesi seltsi ümber koondada.

Uagu tegewuse aruandest selgus, oli möödunud aasta wõrdlemisi tegewusrohke. Kuurordi 100 aastase juubeli puhul korraldati erinäitus,

milline leidis rohket külalistamist nii oma kui ka väliskülalistele poolt. Ka muretselti tegewusaasta teisel juurde mitmeidugafid ajaloolisi esemeid umbes 300 kr. eest ja täien-dati seltsi raamatukogu. Tegewusaasta lõppes 700 kr. puudujäägiga, kuna suurem toetus, mis loodeti saada Saksa Kultuurimawalitsuselt jäi saamata. 1940. a. eelarwe lin-nitati 1570 kr. tasakaalus. Selolewa aasta töötawas on ette nähtud uu-rimisööde jätkamine Pärnu jõe kaldal, jne. Wiimemaksu otustati tõsta senise 1 kr. pealt 2 kroonile. Koosolekul wõeti ühel häälel was-tu 51 uut liiget, kes olid siise and-nud liikmeks astumise loowiawat.

dused.

Uude juhatusle waliti: E. Bliebernichi, A. Randwere, M. Pinnoli, pr. Varet, dr. Aug. Nuth ja juha-tus koopteeris omalt poolt weel ju-hatusle J. Saare. Revisjonikomiss-joni waliti M. Dieks ja Ed. Rietull. Päirääkimiste all arutati muu-seumi ruumide kühmuft ja awalda-ti loowi, et juhatus astuks linna-walitsuse ees samme, seniste ruu-mide laiendamiseks. Koosolek oli kõigiti ütsmeelne ja asjalik.

Koosolekule järgnes E. Bliebernichi kolmweerand tunnikine hu-witaw loeng „Nikolai Kiriku torni põlemine 1771. a.“

Õnnetus Pallinga autoga Tallinna teetlinnas

Neljapäeval teispäeval plah-watas Tallinnas Sotari tänawal põlema ja sai tulesi raskesiti kan-natada sõiduauto P 522, milline kuulub Pärnumaal, Pallinga wal-las eluise wale Eino Ollmäele. Tuul tekkis arwatawasti lüh ühen-dusest. Leekidele pant piiri linna tuletõrje.

Autoomaniku tahju ei saadud kindlaks teha, kuna omanik ise autoga kaasa ei sõitnud. Palga-line juht, kelle juhtimisel mofti põlema läks, auto wäärtust ei teadnud.

Häwinud auto oli wanemaid tüüpe — 1933. aasta mudel.

Jäälanud merd veel kaheks nädalaks

Riia ja Pärnu laht 40 sentim. paksuse jääga kaetud. Sugewamadki tormid ei suuda praegu jääd purustada. Pärnu jões weefeis alla normaali ja töö Eindi wabrikus tahtistatud

Runa fiseweed on kõitjal juba talwise jääriü alt wabanenud, Päänemeri aga endiselt jäätaane all, siis pöördumise reedel Pärnu lootijaama poole, järelepärimisega, millises seisukorras on Riia ja Pärnu laht, ning kas lähemal ajal on oodata mere wabanemist jääst. Runa lootijaamas on olemas kõit andmed jääseisukorra kohta, siis teatati meile, et praeguste ilmastiku-olude juures pole lootagi, enne ka-he nädala möödumist, jäälagune-mist ei Riia ega Pärnu lahes. Kõitjal on meri weel paksu jäätaa-ne all, nii et talurid mõiwad wa-balt minna laugematelegi püügi-retledele. Jääpaksus on keskmiselt 40–50 sentim. Põhitult weit ei ole kusti mujal kui Runo saare piir-konnas ning „Tretmanni all“ Pe-pantna juures. Eud.õsti tunite

mõjul puhus neil päewil ka Papanale jääd koku, kuid selle hull otutus wäitsetes. Pärnu lootijaamas ollatte arwamisel, et praeguste ilmastikutingimuste juures mõis jää laguneda alles siis, kui ranna-äärde lahti pääsewad, et jää saaks liikuma hakata. Wastasel korral ei suuda sugewamadki tormid ja tuu-led praegust Riia ja Pärnu lahe jääd purustada.

Samaaegselt ilmneb huwitaw nähe Pärnu jões: weefeis on jää-minetule ja suurweeajale waata-mata alla normaalspinda. Weefeis on praegu 16 jalga, kuna normaal-pind on 17 jalga. Tänamu ei tõus-nud weft jääminetul üldse. Sellest olenewalt on praegu Eindi Sels-tiilwabrikutes töö tahtistatud. Mõ-ne olukonnas saadakse töötada waib ülepäewiti, kuna paudub weft.

Igasuguseid

jalgrattaid,

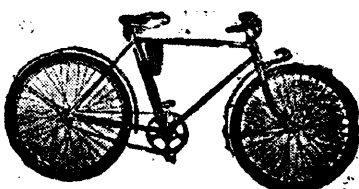
nagu kuulsaid

„Dürkopp“

ja teisi soodsate hindadega.

MOOK ENDISELT JÄRELMAKSUGA

O-ü. „Esto Muusika“ Pärnus, Kalevi tn. 41.
Tel. 404.

„Ralewil“ täna otustaw mäng mõetpallis

Täna, laupäeval, 27. apr. toimuwad Tallinnas wiimaseid mängu täspallitefiwõistluste liibu-lasfi sarjas.

Wõitpallis on Pärnu „Ra-lewil“ otustaw kohtamine Eesti-

maa Spordiseltsiga, kus laotaja langeh wälja liidullasfiit. Runa lumbagil meeskonnal on palju kaalul, siis loomultult pannaftse wälja maksimaalsed wõimed. Sü-gisfarjas laotas „Ralew“ napilt Eesti-maa Spordiseltsile ja näib peats mõidutord olema pärnata-te lääse.

Anti uus valgustuspetrooleumi ja müüginormide hinna määrus

Müüginormiks määratud 2 liitrit kuponki kohta

„X. Teataja“, nr. 34 on avaldatud uus valgustuspetrooleumi müüginormide ja hinna määrus, mis jõustub 1. mail. Määruse järgi on vahendatud mai-, juuni- ja juulikuul müüdamat valgustuspetrooleumi hulla talunditele ja korteritele 2 liitrit, vahet tegemata talundi või korteri suurusel. Valgustuspetrooleumi liitri hinnaks väljastpool Tallinat on määratud kuni 25 senti.

Suunitav on märkida, et valgustuspetrooleumi müüginormide täiendamise tehnikat panemiseks, on petrooleumi suhtes täiesti waestaple osta jätetud linnas asetsesid kolme- ja enamtoalised korterid, kus on sees elektrivalgustus, kuna tähe- ja vähemtoalised korterid on saanud senti 2 liitrit valgustuspetrooleumi kuus.

Linnades, kus alaline elektrit-

valgustus, võib ju eeldada, et 3- ja enamtoalised korterid pidades on jätetud inimesed, kes oma majapidamise võivad varustada elektriga. See teinud ei saa aga kehtida väiksemat linnade kohta (näit. Pärnumaal Kilingi Nõmme ja Mõisatüla), kus puudub n. ö. alaline elektrivalgustus ja elektrit linnale annavad ainult kohalikud tööstused, sageli mitte korrapäraselt. Sellepärast ei ole lülitatud juhtumid, mil elektrivalgustus taotleb ja linn jääb pimedaks. Siin satuvad suuremate korterite pidades sageli ülepääsmatuise raskustele, mis on waevalt ületatavad valgustuspetrooleumi laenu näol väiksemate korterite pidades või küünalde tarvitamisega. Ka pole väiksemates linnades suurema korteri pidamine eriline lutsus, kuna seal korterite üürhinnad võrdlemisi madalad. Sellepärast ei saa ka eeldada, et sealset majapidamist varustatks elektriga, mis on ilgagi kaunis kalliks lõbu.

Kursus ja loeng Rihlepa

Wõlla perenaiseliseks korraldusel toimub reedel, 3. mail kl. 6 õhtul teisel koolilaulu kursusel Andru Rihlepa, „Jaagu“ talus. Kursusele järgneb loeng seakasvatuse põdevatistumise Rihlepa rahwamajas. Kursus juhatab ja loengut peab konsulent agr. S. Tantiõja. Mainimisväärt ja ajalohane on Wõlla perenaise huvil koolilaulu valmistamise vastu. See tegeleb perenaise juhtimisele kasu ja võimaldab figu suvel tähtselt hästi noomata.

Rõne maanoortele Wändras

Esmaasp., 29. sept. lõneleb maanoorte insir. U. Murb Wändra gümnaasiumis maanoorte tööst ja tegemusest. Neijap. lõneleb U. Murb lõpe loolima- ja.

Maleimultaan Mõisatülas

Pühapäeval, 28. sept. onob Mõisatüla maleilise maleloja Peter Ripus simulaarne Mõisatüla raudteelaste hoolitsemise ühingu malelojaile. S. mul- toant algus on kl. 10 hommikul.

Dõtlumad talwillaorastele hädahillitud

Dõtlumad, miliseid wiimase ajal esineb loruvalt, ahwarda- wad hädahillituseks saada talw- wiijade orastele. Oraste juurte üleskõikumise põhjustus lewadike dõtlumadega on tunda, isedranis samistel, rasketel maadel. Rões- olewal aastal on seline põhjus- tus seda tunduwam, et talw- wiijade orased on ükste nõrgad.

Esimesed välistöölised saabuval 3. mail

Ra osa Pärnumaa konwente saab töölised esimesest eshelonist

Nagu selgunud, jõuavad esimesed välispõli uude ised Leeduist Wõlta 3. mail. Esimesed leedu töölised eshelonist on kuni 600 isikut, kuna ükste on leedulast seni tellitud 1600.

Esimesed eshelonist pärale- jõudwad leedulased jagatse pea-

miselt lähematesse rajoonidesse. Nii saawd juba 3. mail töölised kätte Walga, Sangaste ja osa Pärnumaa konwente.

Töölise karanteen Walga jaomas jääb tänawu ära, kuna pole karta mingisuguste nakkus- haiguste edasikandumist.

Rahwushommit Mõisatülas

Hoame, pühap., 28. sept. toimub Mõisatüla as. Saunna Ceeti Rahwushommit Raudkorraldusel rahwushommit, algusega kell 1 päewal. Rahwushommitu owa- sõna ütles E. Raudal, mille järele kõneleb kolonel E. Raudal teemal: „Rahwushommitu päewatü- simulist“. Peale selle esineb veel kõnega J. Urundi, teemal: „Peremeis omal tobumaal“. Lõpp- sõna on linnawanemalt J. Sõmerilt. Kõnele wahetusega del muusikat puhkpillideorkestrilt ja korraldus Mõisatüla hariduse- seitsi segatoorit J. J. Summe ju- hatusel. Sisepäas on rahwushommitule tasuta.

Raisma wald tahab maad

Raisma wallawalitsus pöördus Pärnu linnawalitsuse poole, et wilmane müüks sellele end. Wilwure walamaja maa-ala.

„Terwise“ poliofotolonna peatoosole

Pühap., 28. sept. kl. 2 p. toimub J. I. „Terwise“ poliofotolonna aastapea- toosolel seltsi ruumes, Kuninga tän. 38. Pääwotorra oruonde, eelarwe, walmi- sed ja läbiraatimised.

Ras ilweseid ta Saali meelades?

Lume sulades on Paituse wal- las Saali metskonna metsaamet- nistud leidnud õge mitmeid mets- kistude ja sotsude korjuseid. Ku- na hulkunud metsloomad näiwad murtud olewat, mis on metsame- heb arwamisel, et Saali metsa- desse peats asunud olema mõni suurem kistja metsloom, kõige tõenäolisemalt iwee või koguni mti iwee. Suurema rõõw ooma aumist Saali metsadesse lubab oletada asoiu, et murtutena on leitud ka suuri, wanu sotsusid. Waremalt ei ole ilwese asumist Saali metsades märgitud, nagu ei ole Saali metsades ennemalt awastatud ka kistude ja sotsude murtumist.

„Roomutit arstimine“

Näib, kus haigused lewinenud ja orstidest puudus, tuleb igaljuhul kasu- tada loomulikke ja odawaid arstimis- wisse. Pärnu I gümnaasiumi peol, täna, laup. 27. sept. mõ b igaljuhul hurgu jälgida, kuidas loomulikke ravimisi- wiisi on suure eduga tarwitusele wõinud õpilaswanemate ringkonnast adwokaate, orste, õpetajaid, omawalitsuse tegelasi, peremaid ja palju teisi. Praktilised näited teostatatse oisefohe lamal. Kõigil on võimalus selles isikult weenduda.

Armastuse Alõpp-surm

Victor France'i armastus- ja seiklusromaan

10

„Mitte? Urwan — umbes kuuekümmet ligi. Need toowad unustust ja mõjuwad nii, et mäletab ainult seda, mis ilus ja ülew. Kui tunagi oleksid armastanud naist, kes sind igal sammul pettis, siis sulistatksid oopiumi samuti nagu minagi, Hugo, et mäletada t. mast ainult head. Mäletatksid siis järe, kuidas ta sulle naeratas ja unustatksid, et ta su wastu hals oli. Mäletatksid kui noor ja ilus ta oli, näetksid rohelist smaragditi ta sõrmel sara- wat — —“, ta naeris wäsinult ja wõitis lauguse ega marga- nud, kuid Hugo wilmaste sõnade juures wõpata. „J. h, Hugo, siis wajasid oopiumi ja sa tun- neksid nagu tuleks noori- s tagasi, kuigi ta tegelikult ei tule enam ital. Õnnetused on purustanud mõnegi e. u, Hugo, hals naine on aga t. hti huuem kui kõik muu, misli ei suuda lüüa inimese hinge nii parandamatuid haawu nagu tema. Kuid see kõik on tähtsusetu — kes tal on sõrmes smaragd wõi ei — oopium jääb meile ju ilgagi — ja surm — —“

Reatis unduteid kuni järe- tostis Cartaret hädal, sume ja kauge, nagu talane laja.

„Sa jach waga nõrk olema alguse, kui artab meelemärlusele,

Hugo. Jatan ta paariks päewaks hita.“

„S. inlane tuli kitiw. r. wul tupp- ning pani lauale mõned ajalehed.“

„Kas te ei toots eht mulle kohwi, Joe?“ palus Hugo.

George magas. Hugo tundis enese weel wäinud peale wõit- lusti Albertoniaga, wõitis lehe ning lastus tagasi toolile.

„Sa luges ärsidistelt pealtkirju ja ei hoo. inud dietti midestit, kui äkki lehe testel olew pilt ja selle allkiri tõstid ta tähelepanu.“

„Mis tänapäewa tuntumaid rahamehi pöördub tagasi Inglis- maale!“ Ja weibi alpool peene- ma kirjaga: „Sir James Rack- mann, saladusliit miljonär, kes hiljuti tõsteti aadlisseisuse juurte teenete eest, maandus eile Do- veris, luues kaasa oma auto!“

Hugo silmitses lähemalt pilti, waates habemega ja terawa pill- guga meest, kes seisab silal wal- mis astuma autosse, ja ta huka- tas äkki — osalt rõõmu, osalt hirmu pärast.

„Nii- siis — mul oli õigus,“ ütles ta tafa, waadeldes weel tord üleswõidet.

„Auto o. i. pilt, madal, ja selle number sarsas nagu tulistirjaga: „C 7145 — M 7“.“

„C 7145 — M 7!“

„Mul o. i. siis ilgagi õigus. See teeb aga asja weelgi teerulisemaks ja nüüd olen pea- legi sunnitud kõik seletama Al- bertoni.“

„George — George,“ hüüdis ta. „Seine ärses ja iduiss piffa- mödda istutle.“

„Mis on?“ küsis ta uniselt.

„Kas Alberton on juba ärkwe?“

„S. ni mitte, aga sain wahet- peal teada, kes tema kallal torda- saadetud kirites süüdi on.“

Cartaret noogutas.

„Seadsi juba niigi, et terwel Inglismaal leidub ainult tats isikut, kes seda teha wõisid.“

„Ja need oleksid — —?“

Küsis Hugo innutalt.

„Need on tats teegi Lamole'i nimeline härra, kellel Covert Garbent lähedal on juuliseidite äri wõi — tats wõid aimata Hugo — kes — —?“

„Sir James Rackmann!“

„Sir James Rackmann,“ kor- das Cartaret. „Soowin, et see oleks Lamole — see oleks sulle palju kindlam, kui see aga Rack- mann on, siis walmistu juba aeglasti eite pörgu minetuls, sest tema wastu on wõimetu iga- sugune inimlik wõim.“

„Rardan, et see siiski on Rackmann,“ ütles ta.

„Mul on selleks isegi tõen- dusi.“ Sa ulatas sõbrale ajalehe ning jattas:

„See on sama auto, millest nad tõstsid wälja Albertoni, kui Lamole selle wahetusele warasta- nud ei ole ja see näib waewalt usutaw. Aga mis, taewa pärast, tahab mees sellega kätte saada?“

„Tont teab. Sinu asemel olles loobutksid kõigest nii pea kui wõ- malik.“

„Mitte mingi hinna eest,“ hüüdis Hugo. „Tahan enne Al- bertoni eest kätte maksta ja mul on täes pealegi tugew trump —

tean, kes on mu wastane.“

„Soowin, et see oleks Lamole,“ mõnnis Cartaret, „ta pole kau- geliski nii kardetaw nagu Rack- mann, kuigi on kahlemata üks hädahillitumaid mehi maailmas.“

„Kes ta on?“ päris Hugo.

„Lamole? Sa on rahwus- wahelise roimarite ühingu juht ja seijab praegu ühe wõõrrilgi teenistuses, sellelt saab ta taju. Näitelt ta on täiesti korralik mees, kui aga panna kirja in- meiste nimed, kelle ta teise ilma on saatnud, jattas neist patš raamat. Sa on wõõra riigi agent ja temale on äärmiselt raske külge halata. On aga siiski küalt põhjus, mis eelistan ennem temaga wastolu jattuda kui Rackmanniga.“

„Aga kuidas sa teadksid, kes nad on?“

„Äsna hiljalt. Serwes maa- ilmas leidub waid neli inimest, kes tunnewad murti, mida tar- witati Albertoni wastu ja need neli on: murgi ülesleidja, Rack- mann, Lamole ja mina. Minul, nagu juba isegi arwata wõib, pole kallaletungiga tegemist, leidur wiibis praegu Umeerikas — nii et järelduse tegemine on äärmis- felt lihtne.“

„Sa aru. Minu esimeseks ülesandeks on nüüd teada saada, mis Rackmann meid teenistusse wõitis ja juba mõne tunni pärast meid tappa tahab. Sa peab olema hull — teist seletust ma sellele ei leta.“

NIKOLAI KIRIK LEEKIDES

E. BLIEBERNIGHT

Oli möödunud kolm päeva ajast, mil Nikolai kiriku kolm kella kuulutasid aastat 1771.

Õvvaht Christian Mohnson oli 12 öötunni «ära hüüdnud» ja läinud siis oma abiliste Andres Jürgensohn'i ja Tebbina Hans'uga koju magama. Tebbina Hans ei olnud küll õvvaht abilise, kuid ta asendas sel korral oma õemeest Johann Reckandti. Viimane oli ülemvarahoidja Jack kutsari matustest nii väsinud, et vajab abist.

Eeskirja kohaselt kestis õvvaht valveaeg suvel kella 22.00 kella 04.00, talvel aga kella 21.00 kella 07.00. Öhtul ülemvarahoidjalt toodud ametitunnuse (Morgensterni) pidi ta kell 7 hommikul jälle tagasi viima ja raporteerima. Raaportit võttis tavaliselt vastu üks sellidest. Kella 10—12 öösel oli vahil oma abilistega n. n. «vabatund». Siis ei olnud nad kohustatud aega «välja hüüdma», vaid võisid magada. Suvel sündis see Rentei juhataja lese Sonn'i või kaupmees Dahl'i trepisele all; talvel läksid nad aga proua Viggeri kõrtsi ettekäändega «kella järele vaatama». Teised kõrtsmikud ei lasknud neid sisse, kuna «neil polevat raha». Sellist «vabatundide» kasutamist oli Christian Mohnson'ile õpetanud ta kolmekümne aasta eest surnud eelkäija, ning sellest oli ta oma kahe abiliseaga truult kinni pidanud kogu aeg.

Õo oli külm ja tugev tuul pühkis lund katustelt tänavale. Kogu linn puhkas rahus.

Umbes kella 4 paiku hommikul äratas teenija kooliõpetaja Johim Martin Lohrentz'i hüüdegaga: «Nikolai kirik põleb». Kuna Lorentz elas kiriku lähedal (Vilmsi 2) ja teenija magamistoa aken oli kiriku vastas, oli viimane märganud tuld. Lohrentz ruttas vaatama ja nägi, et trepp, mis viib oreli juurde ja torni, oli lausa leekides. Ta tegi koolimajas lärmi, äratas koolijuhataja Hebenstreit'i ja jooksis koos temaga turuplatsile. Vahepeal oli sinna kogunenud inimesi. Hebenstreit saatis käskjale tuletõrjepealik Bippen'i juurde.

Samal ajal süttis tornike, mis on segaehitus, asetsedes väljehitisena suure torni põhjapoolisel küljel, mis katab võlvi ja millel asetseb kellatorni viiv trepp. Seda kõike võis jälgida tornikese väikeste avauste kaudu. Juba mürdsid leegid väikesest tornist läbi ja asusid mööda suurt torni üles roomama.

Keegi oli äratanud ka õvvaht abilisest. See haaras käristi ja käristab sellega mööda linna ringi.

Tuletõrjepealik Bippen, kes tõendab sageli, et tema on ilmunud esimesena pesuväljale ja hommikutuhvlites kaugesse eeslinna kahjutule kohale, varem veel kui lähemad naabrid oleksid võinud märgata põlemist, ilmus ka see kord koos oma kahe

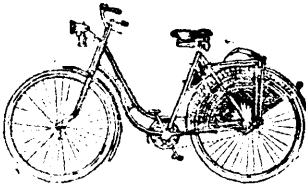
Jalgrattaid

jalgratta osi ja kumme, tuntud Rootsi ja Saksa vabrikutest, ostate Pärnus odavaima hinnaga

Tallinna mnt. 17.
Tel. 494

Vennad Jeerik.

Korralikum jalgrataste remonttöökoda Pärnus.

Telliti 347 välistöölist

Wälistööjõudu tänawu 40—50% vähem kui muulu

Konventidest saadud andmetel telliti 15. aprillil Pärnumaale kokku 347 wälistöölist, neist 218 meest ja 129 naisistöölist. Konventide järgi on wälistööliste tellitud järgmiselt: Abia 93, Wändra 85, Mädruse 50, Pärnu Jaagupk 50, Saarde 39 ja Pärnu konventi 30.

Sinawune wälistööliste tellimine on tähtis Pärnumaa konventides 40—50% vähem kui möödunud kewadel. Kuigi nüüd wälistööliste tellimise aeg pikeneb kuni 1. maini, wõib arvata,

et selle aja teistel wälistööliste tellimiste arv kuigi tunduvalt enam ei tõuse.

Sinawuse wälistööliste tagasihoidlikumas tellimises on peamiselt talis põhjust: ehitist, nende palgad ja kohalolekimetamise kulud on tõusnud ja teiselt, möödunud aastase põlluharimise tõttu on taludes wähenenud loomade juud ja samuti pole ka tänawu loota rohket põlluharimist, mis juures asjaolu wõimaldab talus tööjõu kohaldada.

Teater

„Anna Christie“ Mare Woog'iga

„Anna Christie“ etendusel, mille on R. Seider'i lahutamatu etendus, mängis nimetatud nime ja peaosja. Nüüd esineb selles osas Mare Woog, kes mängis Annat ka juba etendusel, pühade ajal.

Etenduse algus on kl. 7 õhtul. Teatribüroo.

Muistodutaitte lauluharjutus

R. R. R. I, II ja III jaostonnahitmete üldisuse harjutus on pühapäeval, 28. aprillil kl. 3 p. l. malewa staabis. Jätkumise korral.

poeselli ja hobustega pritsikuuri ja käskis viia kõik põleva kiriku juurde. Kustutusabinõud koosnesid kolmest pritsist — neist üks tuliuse hollandi prits, redelist, piikhaakidest ja veeämberist.

Ainult kolm tuletõrje roodu ülemat oli kohal, neljas oli sõitnud Tartu. Nad on parajasti ametis niipalju sooja vett «produtseerima» kui võimalik. Kuuekümnekolmest kandjast, sadamatööstest ja kaluritest puudus suurem osa. Nende asemel aitasid linna elanikud muretseda külma ja sooja vett. Varsti ilmusid ka sepa- ja puusepased kohale, aidates kustutada. Ka viis vene plotnikku ilmus, kaasas kirved.

Kirikuteener Ado ärkas «trumlist» ja muretses käärkambri võtme, et sealt tuua välja kirikuriistu ja viia need vaestemajja, kus elas teine kirikuteener, nimega Jaan.

Tuli ulatub aga ikka kõrgemale ja kõrgemale. Torni kõrguse tõttu on raske hakata väljastpoolt kustutama, seestpoolt on aga juurdepääs suure tule ja allalangevate tukkide tõttu võimatu. Väike prits laseb õhku läbi. Meister Rabenau jookseb takkude järele, et viga parandada. Läheduses asuv raekoda

Mõistatule nägusamats

Neil päevil avaldas mõistatule linnawaatus kohalikele majajomaniitele üleskutsu, milles juhustele wõimaluste tähelepanu üldisele kewadisele korraastamisajale ja mitmesugustele korratustele majade ning aedade juures, nagu ripnema wärawad, katkised plangud jne.

Linnawaatuses soovitab töödele majajomaniitidele asuda heatahtlikult esinewate puuduste kõrvaldamisele, juhtides ühtlasi ka tähelepanu sellele, et lähemal ajal teostub kohapeal üldine linna korra ja puhtuse järrewaatus, kus siis korratute hoonete omanikega talitatakse wõstawa sundmääruse kohaselt.

on hädaohus: keegi ei või aimata, kuhu langeb torn. Bürgermeister Brenner, koos linnasekretär Klug'i ja linnaraamatupidaja Reisig'a toimetavade raekojas olevad privileegid, arhiivi ja hoiule antud rahad oma korteritesse. Haigestunud ülemlinnapea Schmidt'i palvel viib ülemvarahoidja Jacke linnakassa kindlamasse kohta.

Vahepeal on leegid jõudnud puust torni tipuni.

Sooja vee puudumine ohustab pritside külmamist. Kaupmees Pauli jookseb koju, et sealt, ja naabruses elavalt kaupmehelt Hoyer'ilt muretseda sooja vett. Ühel pritsil murdub «bilansskang» keskelt pooleks. Torni päästmine on muutunud võimatuks — ja hakkabki varisema. Kõikide ootus on suunatud sellele, kuhu poole ta võiks langeda: kolmel küljel asuvad majad, neljanda külje võtab enda alla kirik. Suur hädaohu näib möödapääsmatuna.

Samal silmapilgul kaldub torn küljeli ja langeb kahe maja vahel olevale kaupmees Lehnartzen'ile kuuluvale hoovile, vigastades vaid mõningaid katusekive. Kukkumise hoogu vähendab hoovil kasvav suur puu ning suurem õnnetus jääb tulemata. (Järgneb)

„Soovisõrmus“

Easteetendus „Endlas“ 25. fkp.

Mulle tõneldi, et „Endlas“ olewat laiemale avalikkusele tundmata autori J. Kallaku sulest ilmunud ja pealkirjas toodud nime all „Endlas“ mängitud lastetülitist oledud waga heas arwamises. Wõiks lihtsalt tehitada õigu ja asjaft mööduda trefareetse laulega Mattie asti. Kuid eelkõige teatri enese ja muidugi ka meie — f. o. teatripubliku — huvides tuleks siiski ütelda, et teatordne walfit pole nud tehtud kuigi õnneliku käega. Seft Kallak oma näidendis jutustab liiga palju, kuid näitab üsna vähe. Rapied aga tahawad wastupid — wõimalikult palju näha.

Muidugi: ega „Soovisõrmuse“ idee ja lawaline dispoositsioon iseenest pole halb, kui waid autor seda teostanud tugewama pingega ja lawamatistuga. Nüüd aga laste wäitef lapfi lawalt teistele omaealsetele jutustada maailmatu tarku asju, lohati weel äranagi waimuawast ja igawalt. Af paranes lõpupeole — nõialõssi pteentides, kus juba oli arendatud ka sündmusistiku.

Mis muutub W. Kaafoni lawastusse, siis peab ütleva, et see oli tehtud luidagi nagu rutates ja pinnapealt. Seepärast efines tublisti lawalist umbrohtu.

Olalised tulid oma (enamuses tänamatute) ülekannetega toime asjatohakelt. Tragi ja tore polfs oli Weetri osa mängija.

Lõputis lastewanematele: ärge toodagu teatrisse 2—3 aastaseid „pesamunafid“. Mit noortele et ütlet teater weel tõigewähemasti. Pealegi segawad nad suuremaid oma tohaste reageerimistega.

J. M.

Hooaja uudised kõik kohal daamide ja härrade valmisriietest

Suur valik Hea töö. Järelmaks võimalik. P. s. Võtan tellimisi vastu üliirietele oma kui ka tellija materjalist. A. Matskin Kalevi t. 26.

M. Kaarits-Rapustin „Kalewi“ pohtreeneriks

Eelolewal hooajal ajutatalse f. f. „Kalewi“ juurde pohtlofakond, millele felfs on leidnud ka juhi. Nimelt afub Pärnu alaltfelft elama 7. kordne pohtinternatsionaal M. Kaarits-Rapustin, hofatef treenerima ja tegutfema ofafonna juures. M. Kaarits-Rapustin on Rastfjõusitu liidus regiftreeritud juba „Kalewi“ all ja wõiftles möödunud pühapäeval Pärnumaa pohtmeesfonnaf maafondade finaalfs.

Läti pohtliid Pärnu ja Sindi

Sindi „Raj“ korraldab 1. ja 2. mail hooaja lõppwõiftlufes pohtf Sindis ja Pärnus. Wõiftlufes toimuwad flubimafina Sindi „Raj“ ja Läti Walga Spordifubi meeffondade wõift.

Pärnu Turbaühingu koosolekul

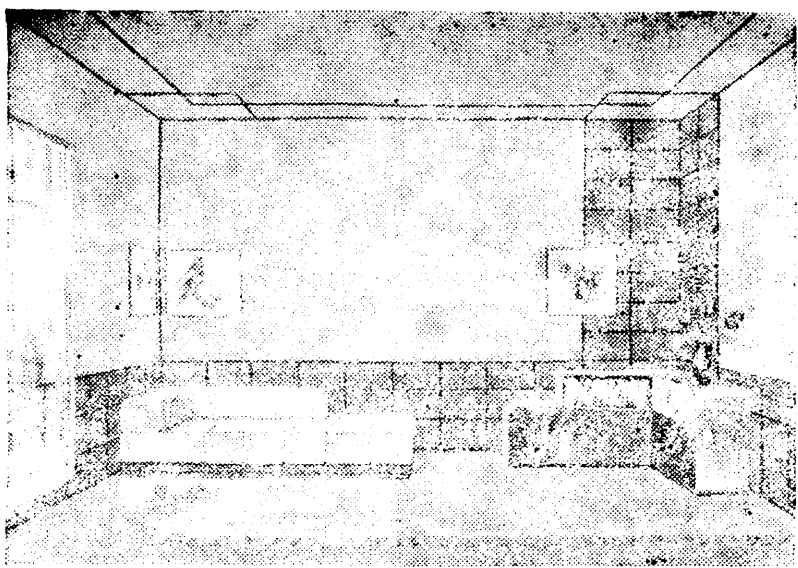
Pühapä, 28. fkp, kl. 11 e. l. toimus Kuninga t. 26 Pärnu Turbaühingu koosolek, millel paufatfe ofa wõia fõit, fef on hõmitatud fõ telurba toolmifefi. Koosolekule ofafatfe roftfarmufifet mafaomanifet, fõõlureid ja felft fõdantfet, et af felft eratada fõltfelffifit fõltfamaifet wõimalufi.

Meistrite ja õppinud tööliste mai-wastuwõit

Pärnu jafanfõde fõõlturifet af'ng korraldab felfp. 30 fkp. felf 20. Kuninga tn. 26, fõnnifet mai-wastuwõitu, fõltfetele ja fõltfufud fõ afifetele.

Õdvalve 21.—27. apr. „Edwi“ apteegif.

Kehra tapeet

Sulfaat-tselluloosist valmistatud tugev, sitke papp.

Ilus ja praktiline sein ja lae kattematerjal, mille juures ei ole enam vaja harilikku tapeeti, seinapappi ega makulatuuri. Isoleerivate omadustega külma ja kõla suhtes. Õlivärvidega värvitav, millejuures tapeet muutub ka pestavaks. • Müügil tarv. ja majandusühinguis ning teistes ehitus- ja maalritarvete kauplustes, kus on saada-val ka Kehra tapeedi käsitamisjuhendid.

+

SUURMÜÜK ETK-s

Kehra tapeet on kaunis ja vastupidav!

Alaliselt suur valik mitmesuguseid puusärke ja hanariste. Kaunistamine kõikide soov kohaselt Töö korralik. Hinnad odavad. Puusärgitööd.

L. Mühimann.

Pärnus, Pühavaimu tn. 10, kod. telef. 138.
ja Malmõ tn. 7, tel. 500

Teadaanne.

Olen avanud

kullasepatööstuse

Pärnus, Munga tn. 11 (Lastepargi vastu).

Lootes rohket külastamist, austavalt kullaseppmeister **M. Laas.**

Lõplik väljamüük

lastejalanõudeäris.

Kasutage veel juhust. Soodsad hinnad.

Vilmsi tn. 20.

Olen endise Schenk'i rohu-, värvi- ja tapeedikaupluse üle võtnud. Pärnus, Tallinna mnt. 2. Palun lgp. uusi kui ka vanu ärisõpru mind külastada.

Austusega **A. Sigus.**

Elan nüüd Pärnus, Vilmsi tn. 17 ja võtan haigeid vastu.

Dr. Olga Kanter

Naistehaigused, sünnitusabi kella 10—2 homm. 5—6 p. l.

Intell. ametniku perekonda vajatakse nooremat

koduabilist

Eelstatud kodumajep. või kutsekooli lõpet. tütarlaps. Palk kokkaleppel, suvel kuusajal. viibimine L. Eesti kaunis ümbruses. Teat. s. l. t.

Kas teie juba teate, et müüakse poole ja isegi veerand hinnaga kantud riideid (suurim valik) sulepatju, jalgrattaid, õmb-lussmasinaid jne. jne.

Ostu- ja müügiäri „**Komisjonäär**“ Vilmsi tänav 7.

Kõitekoda

A. Madiste

asub nüüd Aia tn. 9, telef. 460.

Tekstiilitööstus „Pärnu“

J. Olberg

Müügi osakond
Vilmsi tn. 11.
Hinnad veel endised.

Oksjon.

Pühap., 28 skp. kl. 12, S-Jõe tn. 44 Müügil: toolid, lauad kappidega, kirju-uslaud, kummut, meeste ja naiste tööriided, aspad sule- ja nupupadjad, voodisairmid, peeglid, postamentid, vabaret, silmspeaüksid ja jalad, vask kohvi- ja tee-masinad, raamatupeekimise riistad, käsitauker, vihma-veenõud, pödra- ja kitsesarved alumiinium, vask ja email köögitarbeid grammatofone.

Ararelmise töitu müüa

maja

ühes teidusinetekaupluse ja leivaküpsetusahjuga, Aul 5

Odavad lapsevankrid, mööblid, peeglid ja kōik-sugu muud majatarbed on alati saada

ostu- ja müügiärist
E. KANTS
Pärnus, Vilmsi tn. 7.

Müüa

soodsa hinnaga 2 pruugitud meesterahva jalgratast.
Lubja t. 13

Vajatakse energilist kaits-jonivõimelist

väljavedajat
Küside alt

Müüa odavasti, korras vähem

veoauto

ja raimekastid.
Näha Kuninga tn. 7.

Odavasti müüa meester. jalgratas, laud, pligid jne., Brackmanni tn. 3, II krd. Tulla laup, pühap., esmasp. kella 10—2 p. l.

Ehitus- Krunf
(187 ruutsülda) müüa Elit-sabetti tn.
Teat. saab Riia mnt. 273.

Tõld-sõiduauto
odavasti müüa.
Tallinna mnt. 16.

Mootorpalas
täiesti sõidukorras, kiiresti müüa. F-a N S. U. Näha saab S-Kuke 40, kella 4—6, Joh. Madisson.

Mootorpaat
müüa. Järelemaks võimalde-tud.
Küside alt.

Pärnu I Gümnaasiumi, Progümnaasiumi ja Reaalkooli Vanemate Komitee

Laupäeval, 27. aprillil s. a. «ENDLAS»

Pidu-õhtu

KAVAS: orkestri, laulukoori ja solistide ettekanded ning näidend „Loomulik arstimine“.

Loterii-allegri. Einelaud.

TANTS «ABC Boys» saatel.

Algus kell 7 õhtul.

Teadaanne

Käimlatest mustuse kõrvaldamise uue määruse kohaselt Pärnu linnas on lubatud tarvitada selleks ainult õhukindla seadeldisega varustatud autot.

Pärnu kompostitööstus omab sinukesena Pärnus määrusele vastava **mustuseveo auto**.

Tellimistega palutakse pöörata
Kalevi t. 11, tel. 444.

A. Tuisk.

Uudis daamidele!

Häid **elektrilise aurulokke** tehakse kõige uuema tüübilise „VEGA“ aparaadiga, mis on ainulaadne Pärnus, Laidoneri tn. 11, juuksetööstuses. Isesäranis neid palun tähele panna, kes elektrit või juuksekorvetemist kardavad, kui ka neid, kel „VELLA“ tüübiliste aparaatidega ei ole lokid pikemalt püsima jäänud.

Austusega **A. Gustavson.**

Teatan lgp. daamidele, et olen oma äris **kübarate ala suurendanud.**

Kübaralist suur valik. Kübarate vormimine.
Töötab modistina **Lia Jürine.**

Suur valik valmis ja pealejoonistatud **käsitööt.**

Müügil käsitöömaterjalid ja mustrid.
Mustrite suurendus.

Firma H. REIMAN Pärnus, Kalevi 41.

SKF kuullaagrid kaatersaad
O. Amende, Kalevi 3. Tel. 560

Odavalt müüa igas. eesti ja võõrkeelset kirjandust, sõnastikke, alla-seid, marke, noote, riideid, mööblit, jalatseid jne.
Samuti ostame hea hinnaga igas. kraami.

Ostu-müügiäri
Gustav-Adolfi 8.

Juhul. odavasti müüa uus, väike 97 cc

mootorpalas
Karusselli tn. 19.

Visiitkuub
pikema kasvuga härrale odavasti müüa. Näha rät-sepatööstuses, Kalevi tn. 12.

Müüa vähepruugitud lapse

sportkäru
Pardi tn. 12.

Tahvel-klaver
(Peck) müüa. Karja tn. 19, hoovipealne maja.

Tühistan

kuulutuse H. L. Rannikute vastu.
E. Tamman.

Seovitakse osta

ehituskranti
150—200 ruutsülda. Kir-jad Tõhela meierei Otto.

See

korter
uuesti remonteeritud 4 tuba ja köök, sealsamas väike korter 1 tuba ja köök ära anda. Sapeluse tä. 10.

Korralik, päikesepoolne möbl.

tuba
välja üürida. On võimalus praktiseerida ka võõrkeelt. V. Jõe tä. 4, II-korral, linna sauna lähedal.

Päikesepaisteline

tuba
omastele elamiseks ja rõ-duga välja üürida. Ka köö-gi tarvitamine võimalik.
Aia tn. 11, II-k.